

Důvody:

Není tu podmínek § 16 nesporného patentu, za kterých jedině by bylo lze vyhověti mimořádnému rekursu dovolacímu. Byť i soudní výrok ve smyslu §§ 103 a 105 obč. zák. neměl významu konstitutivního, nýbrž měl jen význam deklaratorní, není tu přece ani takového výroku, poněvadž krajský soud zpravil strany pouze o tom, že smír byl ohledně nezletilých dětí schválen soudem opatrovnickým, sám však nevyslovil, že povoluje dobrovolný rozvod, jak §§ 103 a 105 obč. zák. předpisují, aniž oznámil povolený rozvod matričnímu úřadu ve smyslu nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 2. listopadu 1893, čís. 18.116. Toto nedopatření lze napravit k návrhu stěžovatele se zpětným účinkem právním; ale dokud se tak nestane, nelze tvrditi, že bylo manželství rozvedeno, a není tu formálního předpokladu pro použití §§ 15, 16 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.

Čís. 1598.

Účinek nabytí zástavního práva nastává dnem, kdy žádost byla podána na soud knihovní, a od té doby jest též počítati 60denní lhůtu § 12 konk. řádu.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1922, R I 378/22.)

Žádost, by vtěleno bylo exekuční zástavní právo, došla na soud dne 30. září 1921, zástavní právo vloženo bylo dne 27. října 1921, načež dne 4. prosince 1921 vyhlášen byl úpadek na jmění vlastníka zavazené nemovitosti. Soud první stolice prohlásil exekuční zástavní právo za zaniklé, maje za to, že ho bylo nabyto ve lhůtě 60 dnů před vyhlášením úpadku, ježto zástavního práva na nemovitosti nabývá se teprve tím okamžikem, kdy byl zápis v pozemkové knize proveden. Rekursní soud prohlásil, že zástavní právo nezaniklo. Důvody: Názor prvního soudu není správný. Získání zástavního práva děje se dle § 451 obč. zák. (§§ 88 a 325 ex. ř.) tím, že věřitel dá svou pohledávku dle ustanovení knihovního zákona (§§ 13 a 18) vtělití. Práva zástavního se tudíž nabývá okamžikem, ve kterém exekuční žádost na soud dojde, a řídí se dle tohoto dne pořadí pro ni (§ 29 knih. zák.). Kdyby byl názor prvního soudce správným, bylo by toto určení pořadí bez významu, ježto doba výkonu není nikdy napřed určitelná a zapsání výkonu pro později došlé zástavní právo před dříve došlou, avšak později provedenou knihovní žádostí získalo by pořadí na úkor této.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Správným je názor, vyplývající z § 4 knih. zák., že knihovního práva nabývá se teprve zápisem do knihy pozemkové. Účinek nabytí toho nastává však nikoli dnem skutečného zápisu, nýbrž již dnem, kdy žádost byla podána na soud knihovní. Zásadu tu vyslovil knihovní zákon v § 132, a jest jí vztahovati i na případy, kdy první soud žádosti o zápis vyhověl. Dalším dokladem správnosti názoru toho je § 103 knih. zák., předpisující, by v zápisu vyznačen byl i den, kterého došla žádost knihovního

soudu. Podle toho bylo exekučního práva zástavního pro pohledávku vymáhající věřitelky nabyto již dnem 30. září 1921, tudíž v době delší než 60denní před uvalením konkursu na jmění povinné strany.

Čís. 1599.

Nelze knihovně poznamenati »vzdání se nároku na náhradu škody vzešlé dolováním«.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1922, R I 379/22.)

Knihovní soud vyhověl návrhu, by se ve vložce pozemkové knihy poznamenalo vzdání se jakéhokoliv nároku na náhradu škody, jež by mohla vzejíti dolováním na pozemcích, ve vložce té zapsaných. Rekursní soud návrh zamítl v podstatě proto, že listina, na jejímž základě bylo za poznámku žádáno, nevyhovuje náležitostem §§ 26, 27, 31 a 32 knih. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Netřeba se zabývatí otázkou, zda správným jest stěžovatelův názor, dle něhož, má-li býti povolena knihovní poznámka na základě listin, nevyžaduje se, by tyto listiny vzhledem k § 52 knih. zák. vykazovaly náležitosti listin §§ 26, 27 a 32 knih. zák., či opačný názor rekursního soudu. Byloť především zkoumati, zda — nehledíc k formě listiny — lze vůbec poznámku, o níž bylo žádáno, povolití. Otázku tuto nutno zodpověděti záporně. Poznámky, jež se dle knihovního zákona připouštějí, mají dle § 20 knih. zák. účel, by uvedly v patrnost skutkové poměry ohledně práv, do pozemkových knih zapsaných, anebo přivodily určité právní účinky, jež se zakládají buď v knihovním zákoně samém nebo v ustanoveních civilního řádu soudního neb exekučního řádu, nemohou tedy nikdy věcná práva zakládati, měniti nebo rušiti, čímž se odlišují od vkladu a záznamu. V tomto případě bylo žádáno na základě listiny o poznámku »vzdání se nároku na náhradu škody vzešlé dolováním« a nemůže býti pochybnosti o tom, že právní poměr, který z předložené listiny vyplývá, jest poměrem, založeným v právu obligačním, a nehodí se tedy k poznámce knihovní dle §§ 20, 52 a 73 knih. zák. Není-li poznámka, o níž žádáno, po zákonu přípustna, netřeba se vůbec zabývatí otázkou, zda listina vyhovuje zákonným předpisům.

Čís. 1600.

V řízení o zajištění důkazů nelze povolití prozatimní opatření.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1922, R I 381/22.)

Navrhovatelé domáhali se zajištění důkazu soudním ohledáním pachtovních i vlastních budov odpůrců. Poněvadž však doba silných mrazů znemožnila předsevzítí komisi, navrhli žadatelé, by odpůrcům bylo uloženo, by desavadního stavu střech na zpachtovaných objektech, kromě